

RJ-Uiting 2008-2: ‘Aanpassingen van Richtlijn 655 Zorginstellingen’

Ten geleide

Richtlijn 655 Zorginstellingen is aangepast aan de wijzigingen in de bekostiging van zorginstellingen per 1 januari 2009. De aanpassing van Richtlijn 655 Zorginstellingen is gebaseerd op de wijzigingen in de Regeling verslaggeving WTZi en de stelselwijzigingen in de bekostiging, zoals die door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) uiteen zijn gezet in zijn brieven van 13 juni 2007 (kenmerk CZ/TSZ/2771129) en 9 juli 2007 (kenmerk MC-U-2783995) en de wijziging van het Uitvoeringsbesluit WTZi van 13 december 2007. Belangrijkste kenmerk is de afschaffing van het bouwregime en dat er voor afschrijvingslasten geen nacalculerbare vergoeding meer verkregen wordt, maar dat de afschrijvingslasten een niet geormerkt onderdeel uitmaken van de door de minister van VWS voorgestane integrale tarieven.

Effecten voor de jaarrekening 2007

Het per 1 januari 2008 vervallen van het bouwregime en het in de nabije toekomst vervallen van een integrale vergoeding voor de werkelijke afschrijvingskosten van vaste activa heeft gevolgen voor de verwerking en waardering van immateriële en materiële vaste activa. Door de wijziging van de bekostigingssystematiek komt een einde aan verwerking en waardering van vaste activa op grond van de bekostigingsvoorschriften. De verwerking en waardering van vaste activa vindt in de toekomst volledig volgens de algemene verslaggevingsregels van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving plaats.

Voor deze immateriële en materiële vaste activa zijn in alinea 309 tot en met 315 de effecten voor de jaarrekening 2007 opgenomen.

Onder de immateriële vaste activa kunnen tot en met 2006 posten zijn opgenomen die door het vervallen van de integrale vergoeding voor afschrijvingslasten niet langer voor verwerking in de balans in aanmerking komen. Deze immateriële vaste activa dienen per 31 december 2007 te worden verwerkt ten laste van de resultatenrekening, tot het bedrag van de nog te ontvangen vergoeding voor afschrijvingen in 2008 en eventueel in rechte afdwingbare vergoedingen in toekomstige jaren. Deze nog te ontvangen vergoedingen dienen te worden gerubriceerd als vordering.

Onder de immateriële vaste activa kunnen tot en met 2006 posten zijn opgenomen die zouden

moeten worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa. Voorbeelden van deze kosten zijn bouwrente, architectkosten, directievoering tijdens de bouw en aanverwante kosten die direct verband houden met en toe te rekenen zijn aan de materiële vaste activa. Deze activa dienen te worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa.

Onder de immateriële vaste activa en onder de financiële vaste activa kunnen tot en met 2006 vorderingen zijn opgenomen die zijn ontstaan uit hoofde van buitengebruikstelling van materiële vaste activa waarvoor in het stelsel van bekostiging een integrale vergoeding voor afschrijvingskosten wordt ontvangen tot en met het verslagjaar 2008. Deze vorderingen dienen per 31 december 2007 te worden afgewaardeerd ten laste van de resultatenrekening, tot het bedrag van de nog te ontvangen vergoeding voor afschrijvingen in 2008 en eventueel in rechte afdwingbare vergoedingen in toekomstige jaren. Deze laatste dienen te worden gerubriceerd als vordering.

Het vervallen van het stelsel van bekostiging waarbij een integrale vergoeding voor de werkelijke afschrijvingskosten van vaste activa was opgenomen, wordt niet aangemerkt als een stelselwijziging. De financiële gevolgen van het vervallen van het stelsel van bekostiging dienen te worden verwerkt als bijzondere posten in de resultatenrekening.

Het vervallen van het stelsel van bekostiging waarbij een integrale vergoeding voor de werkelijke afschrijvingskosten van vaste activa was opgenomen, kan ook gevolgen hebben voor de waardering van de materiële vaste activa. Het vervallen van het stelsel van bekostiging kan worden aangemerkt als een aanwijzing voor de aanwezigheid van een bijzondere waardevermindering overeenkomstig hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa. Door de onzekerheid over de toekomstige bekostigingssystematiek is het veelal nog niet mogelijk om vast te stellen of sprake is van een bijzondere waardevermindering ultimo 2007. In de toelichting dient hiervan melding te worden gemaakt.

Instellingen voor medisch specialistische zorg die in meerderheid worden gefinancierd door integrale tarieven dienen voor immateriële en materiële vaste activa de algemene verslaggevingsregels van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving toe te passen.

De belangrijkste overige wijzigingen ten opzichte van de bestaande Richtlijn 655

Alinea 655.102 is aangepast aan de definitie van een zorginstelling zoals opgenomen in artikel 1 sub a van de Regeling verslaggeving WTZi. Voor de duidelijkheid is toegevoegd op welke zorginstellingen de Regeling verslaggeving WTZi van toepassing is.

Met ingang van verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2007 is het gebruik van het jaardocument verplicht. Daarbij dienen zorginstellingen gebruik te maken van het modeljaardocument zoals dat door de minister van VWS jaarlijks wordt vastgesteld. Aan alinea 655.102 is daarom toegevoegd dat zorginstellingen hun jaarverslaggeving en het jaardocument volgens het nieuwe artikel 8a van de Regeling verslaggeving WTZi opstellen met gebruikmaking van het modeljaardocument. Dit modeljaardocument wordt jaarlijks voor 1 oktober door de minister van VWS vastgesteld en kan worden gedownload via de website www.jaarverslagenzorg.nl.

Aan alinea 655.303 is toegevoegd dat zorginstellingen die niet vergunningsplichtig zijn uit hoofde van de WTZi hun immateriële en materiële vaste activa in de toelichting niet uit hoeven te splitsen op grond van het bekostigingsregime. Deze instellingen zijn wel verplicht om hun balans in te richten volgens model A uit bijlage 1 van Richtlijn 655 Zorginstellingen. Tevens dienen zij in de toelichting op hun balans een uitsplitsing te geven van de immateriële en materiële vaste activa op grond van artikel 2:365 BW respectievelijk artikel 2:366 BW.

In alinea 655.305 is toegevoegd dat de waarderingsgrondslag van materiële en immateriële vaste activa afhankelijk is van het al dan niet van toepassing zijn van een bekostigingsregime. Immateriële en materiële vaste activa dienen te worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs indien en voor zover in de regels en beleidsregels van de Nederlandse Zorgautoriteit betreffende het stelsel van bekostiging een integrale vergoeding voor de werkelijke kosten is opgenomen voor afschrijving van die activa (artikel 3 lid 1c Regeling verslaggeving WTZi).

De overige immateriële en materiële vaste activa dienen te worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel actuele waarde. De afschrijvingslasten van deze vaste activa worden niet nagecalculeerd en dienen terugverdiend te worden met behulp van de opbrengsten die een dergelijk actief genereert. Op grond van RJ 212.403 dient als actuele waarde te worden aangemerkt de vervangingswaarde dan wel de bedrijfswaarde, indien deze lager is dan de vervangingswaarde. Enige andere waarderingsgrondslag is daarmee uitgesloten. Immateriële vaste activa mogen slechts gewaardeerd worden tegen actuele waarde als er sprake is van een liquide markt (RJ 210.301). Waardering tegen opbrengstwaarde (als representant van de actuele waarde) is alleen mogelijk voor vaste activa waarvoor tot verkoop is besloten.

Aan alinea 655.306 is toegevoegd dat voor vaste activa die niet onder de bekostigingssystematiek vallen, de afschrijvingstermijnen gebaseerd dienen te zijn op de verwachte gebruiksduur van het betreffende vast actief.

Alinea 655.351 inzake de specifieke voorschriften voor de presentatie en toelichting van de bezoldiging van bestuurders en toezichthouders is vervallen als gevolg van het vervallen van artikel 3 sub c Regeling verslaggeving WTZi. De algemene bepalingen van artikel 2:383 BW zijn van toepassing voor de jaarrekening. In het modeljaardocument (zie alinea 655.102) zijn aanvullende voorschriften opgenomen aangaande de presentatie en toelichting van de bezoldiging van individuele bestuurders en toezichthouders.

Ingangsdatum

De gewijzigde Richtlijn 655 Zorginstellingen is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2007.

Verzoek tot commentaar

Deze aanpassingen zijn onmiddellijk van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2007. Om onmiddellijke toepassing mogelijk te maken, zijn deze aanpassingen direct in definitieve vorm uitgebracht. Niettemin nodigt de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk **31 maart 2008** tegemoet.

Reacties en commentaren kunnen uitsluitend per e-mail (rj@rjnet.nl) worden ingediend bij het RJ-secretariaat.

Reacties en commentaren worden door de RJ als openbare informatie behandeld, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam,
31 januari 2008

655 Zorginstellingen

Deze Richtlijn 655 (aangepast 2008) vervangt Richtlijn 655 (aangepast 2006) – van toepassing vanaf 1 januari 2006 – en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2007.

655.1 Algemene uiteenzetting

INLEIDING

101 Voor zover in dit hoofdstuk niet anders wordt aangegeven en met inachtneming van de in de alinea 102 voor zorginstellingen aangeduide uitzonderingen, zijn de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van toepassing.

102 Dit hoofdstuk heeft betrekking op rechtspersonen waarop de Regeling verslaggeving WTZi van toepassing is. De Regeling verslaggeving WTZi is van toepassing op instellingen als bedoeld in artikel 1.2 onder nummer 1 of 16 tot en met 21 van het Uitvoeringsbesluit WTZi (artikel 1 sub a Regeling verslaggeving WTZi). Dit betreft instellingen met een toelating voor:

- medisch-specialistische zorg;
- persoonlijke verzorging;
- verpleging;
- ondersteunende begeleiding;
- activerende begeleiding;
- behandeling.

De Regeling verslaggeving WTZi is gebaseerd op de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) die de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de mogelijkheid geeft nadere regels te stellen voor de verantwoording van instellingen die vallen onder de WTZi.

Blijkens artikel 2 Regeling verslaggeving WTZi is op de verslaggeving van zorginstellingen Titel 9 Boek 2 BW van toepassing, met uitzondering van de afdelingen 1 Algemene bepaling, 11 Vrijstellingen op grond van de omvang van het bedrijf van de rechtspersoon en 12 Bepalingen omtrent rechtspersonen van onderscheiden aard. Artikel 3, onder a Regeling verslaggeving WTZi verplicht zorginstellingen om hun verslaggeving op te stellen in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder hoofdstuk 655 Zorginstellingen. In de Regeling verslaggeving WTZi worden nadere voorschriften gegeven voor de jaarverslaggeving van zorginstellingen.

Zorginstellingen moeten hun jaarverslaggeving en het jaardocument volgens artikel 8a van de Regeling verslaggeving WTZi opstellen met gebruikmaking van het modeljaardocument, te verkrijgen via de website www.jaarverslagenzorg.nl. Dit modeljaardocument wordt jaarlijks voor 1 oktober door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vastgesteld.

103 Gezien de publieke functie die zorginstellingen vervullen, heeft de Minister in artikel 8 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi bepaald dat zorginstellingen hun jaarverslag (bestuursverslag) moeten inrichten overeenkomstig de in de bijlage bij de Regeling verslaggeving WTZi opgenomen voorschriften voor de inrichting van het jaarverslag van zorginstellingen. In het kader van de

informatieverstrekking aan belanghebbenden is hier de minimumverplichting geregeld. Bij de nadere invulling van de informatieverstrekking dient de zorginstelling artikel 2:391 BW en hoofdstuk 400 Jaarverslag te volgen. Aan het jaarverslag wordt overeenkomstig artikel 3, onder e Regeling verslaggeving WTZi een verslag van het toezichthoudend orgaan toegevoegd waarin het toezichthoudend orgaan verantwoording aflegt van zijn handelen door verslag te doen van zijn werkzaamheden.

Een zorginstelling die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, voegt op grond van artikel 8 lid 2 Regeling verslaggeving WTZi aan de geconsolideerde jaarrekening een geconsolideerd jaarverslag toe. Een zorginstelling waarvan het jaarverslag is opgenomen in het geconsolideerde jaarverslag behoeft op grond van artikel 8 lid 4 Regeling verslaggeving WTZi geen eigen jaarverslag meer op te stellen, mits de zorginstelling in haar jaarverslaggeving naar dat geconsolideerde jaarverslag verwijst.

Wanneer een zorginstelling meerdere activiteiten ontplooit, dient de informatie in het jaarverslag te worden gesegmenteerd naar bedrijfssegmenten.

DEFINITIES

104 ***Een zorginstelling is volgens artikel 1, onder a Regeling verslaggeving WTZi:***

een instelling als bedoeld in artikel 1.2, onder nummer 1 of 16 tot en met 21 van het Uitvoeringsbesluit WTZi.

Een steunstichting is volgens artikel 7 lid 5 Regeling verslaggeving WTZi:

een rechtspersoon die geen zorginstelling is, en haar middelen verkrijgt uit niet zorggebonden gelden en die volgens haar statuten algemeen nut beoogt of specifieke activiteiten van een zorginstelling ondersteunt.

De jaarverslaggeving bestaat uit de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens (artikel 1, onder b Regeling verslaggeving WTZi).

Het jaardocument is een verantwoordingsdocument bestaande uit de jaarverslaggeving en specifieke informatie (artikel 1, onder f Regeling verslaggeving WTZi).

105 ***Het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten betreft het externe budget zoals dat wordt vastgesteld op basis van door de overheid vastgestelde parameterwaarden en parameterbedragen.***

De vordering uit hoofde van financieringstekorten of schuld uit hoofde van financieringsoverschotten betreft het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten, en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van dat budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

GELDEENHEID, TAAL EN BOEKJAAR

106 De jaarrekening en het jaarverslag van zorginstellingen worden op grond van artikel 3, onder b Regeling verslaggeving WTZi in de Nederlandse taal opgesteld en gepubliceerd, en in de in Nederland wettige valuta uitgedrukt. Het boekjaar is volgens artikel 3, onder d Regeling verslaggeving WTZi altijd gelijk aan het kalenderjaar.

655.2 Consolidatie

201 In deze paragraaf wordt ingegaan op de geconsolideerde jaarrekening.
Artikel 7 Regeling verslaggeving WTZi luidt:

1. Het bestuur van een zorginstelling die aan het hoofd staat van een groep, dan wel de besturen van de groepsmaatschappijen die gezamenlijk aan het hoofd staan van een groep, stelt onderscheidenlijk stellen gezamenlijk een geconsolideerde jaarrekening op, waarin de eigen financiële gegevens zijn opgenomen met die van de dochtermaatschappijen in de groep, de andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover de zorginstelling een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft.
2. Wanneer een groepshoofd ontbreekt, wijst de centrale leiding een bestuur aan dat de geconsolideerde jaarrekening opstelt.
3. De in het eerste lid genoemde verplichting geldt niet, indien de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen in de jaarrekening van een andere rechtspersoon van de groep en het bestuur van de zorginstelling in de toelichting bij de jaarrekening naar de geconsolideerde jaarrekening verwijst.
4. In de geconsolideerde jaarrekening van een groep hoeft de jaarrekening van binnen de groep vallende rechtspersonen die vallen onder de Wet op het primair onderwijs of de Wet op de expertisecentra, dan wel die een toelating hebben op grond van de Woningwet, niet te worden opgenomen.
5. In de geconsolideerde jaarrekening van een groep hoeft de jaarrekening van een binnen die groep vallende steunstichting, zijnde een rechtspersoon die geen zorginstelling is, die haar middelen verkrijgt uit niet-zorggebonden gelden en die volgens haar statuten algemeen nut beoogt of specifieke activiteiten van een zorginstelling ondersteunt, niet te worden opgenomen. In de geconsolideerde jaarrekening wordt wel opgenomen de jaarrekening van een binnen de groep vallende steunstichting die een zeggenschapsrelatie heeft met of een kapitaaldeelname heeft in een andere rechtspersoon.

Artikel 2:24b BW luidt:

Een groep is een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen die met elkaar in een groep zijn verbonden.

Voor een nadere uiteenzetting van het begrip groep wordt verwezen naar alinea 201 tot en met 207 van hoofdstuk 217 Consolidatie.

202 Zorginstellingen worden veelal gedreven in de vorm van stichtingen. Consolidatieplicht bestaat ook ten aanzien van rechtspersonen waarin de verslaggevende rechtspersoon geen kapitaalbelang heeft. Stichtingen vallen veelal binnen de consolidatiekring wanneer de verslaggevende rechtspersoon statutair of anderszins overheersende zeggenschap kan uitoefenen op de samenstelling van het bestuur van de stichting of de centrale leiding heeft over die stichting.

CONSOLIDATIEPLICHT

203 De consolidatieplicht rust blijkens artikel 7 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi op het groepshoofd.

Het groepshoofd is de rechtspersoon die de centrale leiding heeft over de groep en het beleid van de groep kan bepalen. In sommige gevallen is geen sprake van een groepshoofd, bijvoorbeeld als twee stichtingen zich door een personele unie in het bestuur en toezicht tot een groep verbonden hebben. Wanneer een groepshoofd ontbreekt, wijst de centrale leiding op grond van artikel 7 lid 2 Regeling verslaggeving WTZi een bestuur aan dat de geconsolideerde jaarrekening opstelt.

204 Blijkens artikel 7 lid 3 Regeling verslaggeving WTZi geldt de verplichting een geconsolideerde jaarrekening op te maken niet voor een rechtspersoon waarvan de jaarrekening is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon van de groep, en indien het bestuur van de rechtspersoon naar die geconsolideerde jaarrekening verwijst.

205 Stichtingen kunnen geen wederzijdse kapitaalbelangen verkrijgen. De consolidatie van jaarrekeningen van stichtingen betreft in feite een samenvoeging van desbetreffende jaarrekeningen onder toepassing van de methode van consolidatie. Het geconsolideerde eigen vermogen wijkt hierdoor af van het eigen vermogen van het groepshoofd. Artikel 2:389 lid 10 BW schrijft voor dat verschillen tussen het eigen vermogen en het resultaat volgens de enkelvoudige jaarrekening en volgens de geconsolideerde jaarrekening in de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening worden vermeld.

CONSOLIDATIEKRING

206 Groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd worden op grond van artikel 7 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen.

207 In de geconsolideerde jaarrekening behoeven geen gegevens te worden opgenomen van groepsmaatschappijen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel (artikel 2:407 lid 1 BW).

208 Blijkens artikel 7 lid 4 Regeling verslaggeving WTZi mag de jaarrekening van een tot de groep behorende steunstichting buiten de consolidatie worden gelaten. In aansluiting op de algemene bepalingen inzake consolidatie verdient het de voorkeur de jaarrekening van tot de groep behorende steunstichtingen in de geconsolideerde jaarrekening te verwerken.

De jaarrekening van een steunstichting die een zeggenschapsrelatie heeft met of een kapitaaldeelname heeft in andere rechtspersonen dient in de consolidatie te worden betrokken.

CONSOLIDATIEMETHODEN

209 **De consolidatie dient te geschieden overeenkomstig hoofdstuk 217 Consolidatie.** Dit houdt in dat de integrale methode wordt toegepast. Bij de integrale methode worden de activa en passiva, alsmede de baten en lasten voor 100% in de geconsolideerde jaarrekening van de rechtspersoon opgenomen. Bij groepsrelaties tussen stichtingen kan geen aandeel van derden in het eigen vermogen en resultaat van geconsolideerde rechtspersonen ontstaan.

655.3 De jaarrekening; balans en resultatenrekening

MODELLEN

301 Op grond van artikel 3, onder f Regeling verslaggeving WTZi en omwille van de onderlinge vergelijkbaarheid worden de balans en de resultatenrekening van zorginstellingen opgesteld overeenkomstig de modellen in bijlage 1 van dit hoofdstuk. Hoewel het Besluit modellen jaarrekening blijktens artikel 1 van dit Besluit alleen van toepassing is op de naamloze vennootschap en de besloten vennootschap dienen de bepalingen van dit Besluit ten behoeve van het te geven inzicht op overeenkomstige wijze te worden toegepast.

IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA EN AFSCHRIJVINGEN

302 Voor de verwerking, waardering, presentatie en toelichting van immateriële en materiële vaste activa in het verslagjaar 2007 wordt naast onderstaande bepalingen verwezen naar de Effecten voor de jaarrekening 2007 in alinea 309 tot en met 315.

303 De immateriële en materiële vaste activa dienen in de balans ingedeeld te worden overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW.

In de toelichting dient tevens de volgende indeling te worden opgenomen naar de te onderscheiden bekostigingssystematieken:

- **WTZi-vergunningplichtige vaste activa;**
- **WTZi-meldingsplichtige vaste activa;**
- **WTG-gefinancierde vaste activa;**
- **vaste activa in uitvoering;**
- **niet-WTZi/WTG-gefinancierde vaste activa.**

In de toelichting bij de jaarrekening worden volgens artikel 5, onder a Regeling verslaggeving WTZi mutatieoverzichten opgenomen overeenkomstig de in bijlage 2 opgenomen modellen, waarin de investeringen worden uitgesplitst in investeringen die krachtens de Wet toelating zorginstellingen vergunningplichtig zijn, en de overige soorten van investeringen. Geen uitsplitsing is nodig indien de instelling niet valt onder de vergunningsplicht ingevolge de Wet toelating zorginstellingen.

In de toelichting op de resultatenrekening dient een cijfermatige aansluiting te worden opgenomen van de afschrijvingslasten in de resultatenrekening met de afschrijvingslasten volgens deze mutatieoverzichten.

304 De bekostigingssystematiek (subsidieregeling) van zorginstellingen schrijft in grote mate de wijze van waardering en presentatie en de afschrijvingstermijnen van de immateriële en materiële vaste activa voor.

Indien en voorzover in de regels en beleidsregels van de Nederlandse Zorgautoriteit betreffende het stelsel van bekostiging een (integrale) vergoeding voor de werkelijke kosten is opgenomen voor afschrijving van die activa genereren immateriële en materiële vaste activa van zorginstellingen

directe opbrengsten. In de bekostigingssystematiek zijn voorschriften opgenomen voor de vergoeding van afschrijvingskosten en rentelasten van immateriële en materiële vaste activa, uitgaande van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. In de bekostigingssystematiek wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende soorten immateriële en materiële vaste activa:

1. *WTZi-vergunningplichtige vaste activa*

De aard en de hoogte van de verkrijgingsprijs of de vervaardigingskosten van WTZi-vergunningplichtige investeringen dienen te worden goedgekeurd door het budgetterend vergunningbepalend orgaan. Na deze goedkeuring worden de afschrijvings- en rentelasten opgenomen in de subsidie dan wel het budget overeenkomstig de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen.

2. *WTZi-meldingsplichtige vaste activa*

Hiertoe behoren de investeringen in incidentele instandhoudingsinvesteringen (trekkingsrechten) en jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen. De aard en de hoogte van de verkrijgingsprijs of de vervaardigingskosten van deze investeringen dienen te worden gemeld aan het daartoe bevoegd orgaan. Na deze melding worden de afschrijvings- en rentelasten van trekkingsrechten opgenomen in de subsidie overeenkomstig de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen. De afschrijvingslasten van jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen zijn volgens specifieke normen en afschrijvingstermijnen opgenomen in de subsidie ongeacht de werkelijke investeringen. De in de subsidie begrepen bedragen voor de afschrijving van WTZi-meldingsplichtige investeringen mogen niet anders worden aangewend dan voor de afschrijving van deze investeringen (geoormerkt budget, er is geen substitutievrijheid).

3. *WTG-gefinancierde vaste activa*

Dit betreft vaste activa waarvoor in de bekostigingssystematiek genormeerde bedragen voor afschrijvingen zijn opgenomen. In tegenstelling tot WTZi-vergunningplichtige en WTZi-meldingsplichtige vaste activa mogen deze vergoedingen veelal ook worden aangewend voor overige kosten van de exploitatie van de zorginstelling (substitutievrijheid).

4. *Niet-WTZi/WTG-gefinancierde vaste activa*

Dit betreft vaste activa waarop de bekostigingssystematiek niet van toepassing is. Veelal betreft dit niet aan het zorgproces dienstbare vaste activa.

305 Als grondslag voor de waardering van immateriële en materiële vaste activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepast indien en voor zover in de regels en beleidsregels van de Nederlandse Zorgautoriteit betreffende het stelsel van bekostiging een integrale vergoeding voor de werkelijke kosten is opgenomen voor afschrijving van die activa (artikel 3 lid 1c Regeling verslaggeving WTZi). De overige immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs of actuele waarde overeenkomstig artikel 2:384 BW en hoofdstuk 212 Materiële vaste activa.

306 **Voor WTZi-vergunning- en -meldingsplichtige materiële vaste activa en WTG-gefinancierde materiële vaste activa waarvoor in de bekostigingssystematiek geen substitutievrijheid bestaat binnen het verkregen budget, dient de afschrijvingsperiode gelijk te zijn aan de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen.** De verkregen middelen ter bekostiging van de afschrijvingen zijn dan gelijk aan de

afschrijvingslasten.

Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, en voor vaste activa die niet onder de bekostigingssystematiek vallen dienen de afschrijvingstermijnen te zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

307 WTZi-vergunningplichtige materiële vaste activa dienen te worden gewaardeerd tegen de laagste van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en het goedgekeurde investeringsbedrag.

Het meerdere boven het goedgekeurde investeringsbedrag dient hetzij direct ten laste van het resultaat te worden gebracht, hetzij te worden geactiveerd in de categorie ‘niet-WTZi/WTG-gefinancierde vaste activa’. De gekozen verwerkingswijze dient te worden toegelicht. Activering is slechts toegestaan indien aannemelijk is dat het meerdere in de toekomst door middel van andere of hogere opbrengsten, respectievelijk substitutie gecompenseerd wordt. Slechts het gedeelte dat in de toekomst naar verwachting wordt gecompenseerd, kan worden geactiveerd.

308 Vaste activa die niet meer dienstbaar zijn aan de zorgverlening of die niet bestemd zijn om aangewend te worden voor de zorgverlening, dienen gewaardeerd te worden overeenkomstig alinea 501 tot en met 503 indien het buitengebruikstelling betreft, respectievelijk paragraaf 4, Waardering na eerste verwerking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa.

EFFECTEN VOOR DE JAARREKENING 2007

309 Het per 1 januari 2008 vervallen van het bouwregime en het in de nabije toekomst vervallen van een integrale vergoeding voor de werkelijke afschrijvingskosten van vaste activa heeft gevolgen voor de verwerking en waardering van immateriële en materiële vaste activa.

310 Onder de immateriële vaste activa kunnen tot en met 2006 posten zijn opgenomen die door het vervallen van de integrale vergoeding voor afschrijvingslasten niet langer voor verwerking in de balans in aanmerking komen. Voorbeelden van deze posten zijn aanloopverliezen (kosten van gedeerde productie ten gevolge van het in gebruik nemen van nieuwbouw) en aanloopkosten (kosten gemaakt tijdens de realisatie van nieuwbouw). **Immateriële vaste activa die door het vervallen van de vergoeding voor afschrijvingslasten niet langer voor verwerking in de balans in aanmerking komen dienen per 31 december 2007 te worden afgewaardeerd ten laste van de resultatenrekening tot het bedrag van de nog te ontvangen vergoeding voor afschrijvingen in 2008 en eventueel in rechte afdwingbare vergoedingen in toekomstige jaren. Deze nog te ontvangen vergoedingen dienen te worden gerubriceerd als vordering.**

311 Onder de immateriële vaste activa kunnen tot en met 2006 posten zijn opgenomen die zouden moeten worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa. Voorbeelden van deze activa zijn bouwrente, architectkosten, directievoering tijdens de bouw en aanverwante kosten die direct verband houden met en toe te rekenen zijn aan materiële vaste activa. **Deze activa dienen per 31 december 2007 te worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa.**

312 Onder de immateriële vaste activa kunnen tot en met 2006 vorderingen zijn opgenomen die zijn ontstaan uit hoofde van buitengebruikstelling van materiële vaste activa en waarvoor in het stelsel van bekostiging een integrale vergoeding voor afschrijvingskosten wordt ontvangen die in het nieuwe stelsel vervalt. **Deze posten dienen per 31 december 2007 te worden afgewaardeerd ten laste van de resultatenrekening tot het bedrag van de nog te ontvangen vergoeding voor afschrijvingen in 2008 en eventueel in rechte afdwingbare vergoedingen in toekomstige jaren. Deze nog te ontvangen vergoedingen dienen te worden gerubriceerd als vordering.**

313 Het vervallen van het stelsel van bekostiging waarbij een integrale vergoeding voor de werkelijke afschrijvingskosten van vaste activa was opgenomen, wordt niet aangemerkt als een stelselwijziging. **De financiële gevolgen van het vervallen van het stelsel van bekostiging dienen te worden verwerkt als bijzondere posten (zie hoofdstuk 270 De winst-en verliesrekening). De verwerking van de gevolgen van het vervallen van het stelsel van bekostiging dient naar aard en omvang afzonderlijk en ongesaldeerd te worden toegelicht overeenkomstig alinea 404 van hoofdstuk 270 De winst- en verliesrekening.**

314 Het vervallen van het stelsel van bekostiging waarbij een integrale vergoeding voor de werkelijke afschrijvingskosten van vaste activa was opgenomen, kan ook gevolgen hebben voor de waardering van de materiële vaste activa. Het vervallen van het stelsel van bekostiging kan worden aangemerkt als een aanwijzing voor de aanwezigheid van een bijzondere waardevermindering overeenkomstig hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa. Door de onzekerheid over de toekomstige bekostigingssystematiek is het echter veelal nog niet mogelijk om vast te stellen of sprake is van een bijzondere waardevermindering ultimo 2007. **In de toelichting dient hiervan melding te worden gemaakt.**

315 Instellingen voor medisch specialistische zorg die in meerderheid worden gefinancierd door integrale tarieven passen voor immateriële en materiële vaste activa de algemene verslaggevingsregels van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving toe.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

316 Financiële vaste activa zijn financiële activa die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de rechtspersoon duurzaam te dienen. **Financiële vaste activa dienen te worden gewaardeerd, gepresenteerd en toegelicht overeenkomstig hoofdstuk 214 Financiële vaste activa.**

317 **In de toelichting dient ten aanzien van verbonden stichtingen en verenigingen de volgende informatie te worden opgenomen:**

- naam en woonplaats;
- rechtsvorm;
- de kernactiviteiten;
- de (mate van) zeggenschap die de instelling kan uitoefenen;
- het bedrag van het eigen vermogen en het resultaat volgens de laatst vastgestelde jaarrekening onder vermelding van het jaar waarop deze betrekking heeft.

In het kader van de toelichting van transacties tussen verbonden partijen is alinea 203 van

hoofdstuk 330 Verbonden partijen van toepassing. Voor de begrippen verbonden partijen en transactie tussen verbonden partijen wordt verwezen naar alinea 114 van hoofdstuk 330 Verbonden partijen.

318 Vorderingen op (en schulden aan) groepsmaatschappijen, deelnemingen en overige verbonden rechtspersonen en vennootschappen, worden afzonderlijk opgenomen onder de vorderingen respectievelijk schulden.

EFFECTEN VOOR DE JAARREKENING 2007

319 Onder de financiële vaste activa kunnen vorderingen zijn opgenomen die zijn ontstaan uit hoofde van buitengebruikstelling van materiële vaste activa waarvoor in het stelsel van bekostiging een integrale vergoeding voor de rente en afschrijvingskosten wordt ontvangen. **Deze posten dienen per 31 december 2007 te worden afgewaardeerd ten laste van de resultatenrekening tot het bedrag van de nog te ontvangen vergoeding voor afschrijving in 2008 en eventueel in rechte afdwingbare vergoedingen in toekomstige jaren. Deze nog te ontvangen vergoedingen dienen te worden gerubriceerd als vordering.**

WAARDEVERMINDERING

320 Bij de waardering van vaste activa is artikel 2:387 lid 4 BW betreffende bijzondere waardeverminderingen van vaste activa van belang. Verwezen wordt naar hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

ONDERHANDEN PROJECTEN UIT HOOFDE VAN DIAGNOSE BEHANDEL COMBINATIES (DBC's)

321 **De resultaten van transacties uit hoofde van DBC's dienen te worden verwerkt overeenkomstig alinea 115 tot en met 123 van hoofdstuk 270 De winst- en verliesrekening. Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst uit hoofde van DBC's betrouwbaar kan worden geschat, dient de opbrengst met betrekking tot die dienst te worden verwerkt naar rato van de verrichte prestaties. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening uit hoofde van DBC's niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, dient slechts een opbrengst te worden verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.**

322 Indien sprake is van een stroom van DBC's waarvan de looptijden overwegend korter zijn dan één jaar, dan wel sprake is van een gelijkmatige stroom van DBC's van stabiele omvang en waarvan de gereedkoming een patroon van gelijkmatige spreiding vertoont, kan om praktische redenen winst van elke DBC worden verantwoord in het boekjaar van gereedkomen. Deze afwijking van winstneming naar rato van de verrichte prestatie bij uitvoering van de DBC kan slechts worden toegepast wanneer dat geen materiële invloed heeft op het vermogen en resultaat.

323 **Ingeval voor DBC's verlies wordt verwacht dient ten laste van het resultaat van de periode waarin de verwachting van dit verlies ontstaat een voorziening te worden gevormd voor het gehele verlies.**

VORDERINGEN EN SCHULDEN UIT HOOFDE VAN FINANCIERINGSTEKORTEN OF FINANCIERINGSOVERSCHOTTEN

324 **De per balansdatum over de diverse jaren bestaande vorderingen uit hoofde van financieringstekorten en schulden uit hoofde van financieringsoverschotten dienen te worden gesaldeerd. Een per saldo tekort dient, overeenkomstig het model van de balans, afzonderlijk te worden opgenomen aan de actiefzijde onder de post vorderingen uit hoofde van financieringstekort. Een per saldo overschot dient, overeenkomstig het model van de balans, afzonderlijk te worden opgenomen aan de passiefzijde onder de post schulden uit hoofde van financieringsoverschot.**

325 **In de toelichting op de balans dient de opbouw en het verloop van de vordering uit hoofde van financieringstekort of schuld uit hoofde van financieringsoverschot te worden weergegeven naar de onderscheiden jaren, onder vermelding van het stadium van vaststelling van het budget. Deze toelichting dient te worden ingericht overeenkomstig model C van bijlage 1.**

De mogelijkheid bestaat dat een intern berekend budget niet wordt goedgekeurd door de zorgverzekeraar en/of de Nederlandse Zorgautoriteit. De te onderkennen stadia zijn ‘interne berekening’, ‘overeenstemming met de zorgverzekeraar of zorgkantoor’ en ‘definitieve vaststelling door de Nederlandse Zorgautoriteit.’.

EIGEN VERMOGEN

326 **Het eigen vermogen dient zodanig te worden gepresenteerd dat daaruit duidelijk blijken:**

- **het kapitaal;**
- **het collectief gefinancierd gebonden vermogen;**
- **het niet-collectief gefinancierd vrij vermogen.**

327 **Onder het kapitaal wordt opgenomen het bij de oprichting of later ingebracht kapitaal, aan te duiden als kapitaal.**

328 **Onder het collectief gefinancierd gebonden vermogen dienen de reserves te worden opgenomen die voortkomen uit de subsidie- en/of zorggebonden dan wel collectief gefinancierde activiteiten. Deze reserves dienen naar hun aard te worden onderscheiden. Het collectief gefinancierde gebonden eigen vermogen kan op grond van de regelgeving in de zorgsector slechts worden besteed aan de zorgactiviteiten.**

Tot het collectief gefinancierd gebonden vermogen worden gerekend de reserve aanvaardbare kosten, zijnde de binnen de toelating van de instelling gerealiseerde gecumuleerde resultaten uit zorg-/subsidiegelden, de overige reserves, de herwaarderingsreserve en overige bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves.

329 **Ter toelichting op de reserve aanvaardbare kosten dient een mutatieoverzicht te**

worden opgenomen overeenkomstig de segmentering van de resultatenrekening, zoals voorgeschreven in alinea 348.

330 Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan en deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel overeenkomstig alinea 308 van hoofdstuk 640 Organisaties-zonder-winststreven aangemerkt als bestemmingsfonds. In de toelichting worden het bedrag en de beperkte doelstelling van ieder bestemmingsfonds vermeld, alsmede de reden van deze beperking en alle overige voorwaarden die door de derden zijn gesteld.

331 Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door het bestuur is aangebracht, wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen overeenkomstig alinea 309 van hoofdstuk 640 Organisaties-zonder-winststreven aangeduid als bestemmingsreserve. In de toelichting worden het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld, alsmede het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht.

332 Niet-collectief gefinancierd vrij vermogen is vrij besteedbaar vermogen en komt voort uit niet-collectief gefinancierde activiteiten. Ook hier kunnen bestemmingsreserves en een herwaarderingsreserve worden gevormd. Verder betreft het vermogen van in het kader van de consolidatieplicht opgenomen werkzame niet-collectief gefinancierde vermogens van groepsmaatschappijen.

333 De voorgestelde resultaatbestemming over het boekjaar dient te worden verwerkt in de jaarrekening van de zorginstelling.

334 Tenzij vermogensmutaties (dit zijn vermeerderingen of verminderingen van het eigen vermogen) op grond van paragraaf 4 van hoofdstuk 240 Eigen vermogen rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd, dienen alle vermogensmutaties in de resultatenrekening te worden verantwoord. Dit geldt ook voor uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

335 Het verloop van iedere post van het eigen vermogen dient in de toelichting te worden uiteengezet met vermelding van de statutaire bepalingen dienaangaande.

336 In de geconsolideerde jaarrekening hoeft het eigen vermogen overeenkomstig artikel 2:411 lid 1 BW niet te worden uitgesplitst, maar kan volstaan worden met de weergave van het eigen vermogen van de groep en, indien aanwezig, een belang van derden. Het inzicht kan vereisen dat het eigen vermogen in de geconsolideerde jaarrekening toegelicht wordt met een uitsplitsing in kapitaal, collectief gefinancierd gebonden vermogen en niet-collectief gefinancierd vrij vermogen.

EGALISATIEREKENING AFSCHRIJVINGEN

337 Het saldo van de op grond van de bekostigingssystematiek in de subsidie toegekende bedragen voor afschrijvingen en de werkelijke afschrijvingen op instandhoudingsinvesteringen dient jaarlijks te worden toegevoegd of onttrokken aan de egalisatierekening afschrijvingen. Toevoegingen en/of onttrekkingen aan de egalisatierekening afschrijvingen instandhoudingsinvesteringen dienen in de

resultatenrekening te worden opgenomen onder de post afschrijvingen.

338 De academische ziekenhuizen dienen onder de egalisierekening afschrijvingen tevens de door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen toegekende vergoeding voor rente en afschrijving bouw (25%) te verantwoorden.

339 Binnen de toegekende rechten voor jaarlijkse en incidentele instandhoudingsinvesteringen is de instelling verantwoordelijk voor de instandhouding en renovatie van de bestaande huisvesting. Deze middelen zijn onderdeel van het genormeerde deel van de subsidie en mogen slechts worden besteed aan afschrijvingen van dergelijke investeringen. Het saldo van de egalisierekening afschrijvingen betreft het verschil tussen het totaal over voorgaande jaren in het budget opgenomen vergoeding voor afschrijvingskosten en de werkelijke afschrijvingen.

340 Het verloopoverzicht van de egalisierekening dient te vermelden de beginstand, indexering van niet-bestede investeringsruimte, investeringsruimte verslagjaar, de gepleegde investeringen in het verslagjaar en de eindstand. Hoewel het volgens de regelgeving niet is geoorloofd meer te investeren dan is toegestaan, dient in de toelichting te worden aangegeven in hoeverre een negatieve investeringsruimte in komende jaren zal worden ingelopen.

Verder dient te worden vermeld in hoeverre de lopende bouwprojecten reeds beslag leggen op de beschikbare investeringsruimte.

Het verdient aanbeveling in de toelichting, naast het verloop van de egalisierekening, ook het verloop van de beschikbare investeringsruimte aan te geven.

341 In de toelichting bij de post egalisierekening afschrijvingen dient een verloopoverzicht te worden opgenomen van de opgebouwde en op te bouwen trekkingsrechten. Hierbij dient tevens het totaal aan bouwrechten te worden vermeld en gedurende welke periode deze bouwrechten worden opgebouwd. Voorts dient te worden vermeld in hoeverre de lopende bouwprojecten reeds beslag leggen op de beschikbare bouwrechten.

Naast de jaarlijkse instandhoudingsgelden, die ongeacht de werkelijke investeringen in het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten zijn opgenomen, bouwen zorginstellingen trekkingsrechten op voor incidentele instandhoudingsinvesteringen. Deze trekkingsrechten leiden tot budgetuitbreiding overeenkomstig de afschrijvingen op dergelijke investeringen na toestemming van het College bouw zorginstellingen en het Ministerie van VWS. Totdat daadwerkelijk investeringen zijn gedaan ten laste van de trekkingsrechten is sprake van een niet uit de balans blijvend recht. Vanwege de relatie met de jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen wordt dit recht toegelicht.

342 Naast bovenstaande in de bekostiging toegekende bedragen voor afschrijvingen komt het voor dat investeringen geheel of gedeeltelijk à-fonds-perdu worden gesubsidieerd door subsidiegevers. Deze investeringssubsidies dienen te worden opgenomen onder de egalisierekening afschrijvingen en vrij te vallen ten gunste van het resultaat naar rato van de afschrijvingen op de betreffende vaste activa.

VOORZIENINGEN

343 Op voorzieningen zijn de voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW en hoofdstuk 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa van toepassing.

WETTELIJK BUDGET VOOR AANVAARDBARE KOSTEN

344 Het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten heeft betrekking op de middelen die de instelling ter beschikking staan voor het verlenen van zorg. Het budget bestaat uit een normatief gedeelte en een niet-normatief gedeelte. Na afloop van het boekjaar stelt de instelling een berekening op van het definitieve budget.

De Regeling verslaggeving WTZi schrijft in artikel 5, onder b voor dat in de toelichting op de resultatenrekening een overzicht van de mutaties van het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten in het verslagjaar ten opzichte van het voorafgaande jaar wordt opgenomen. De mutaties worden daarbij op hoofdlijnen toegelicht overeenkomstig model E van bijlage 1. Het overzicht moet aansluiten bij de gehanteerde segmentering van de resultatenrekening.

OVERIGE BATEN

345 **Onder de niet gebudgetteerde zorgprestaties dient de zorginstelling alle inkomsten uit zorgprestaties te verantwoorden die niet ter dekking van het wettelijk budget worden verkregen.**

346 **Onder de overige bedrijfsopbrengsten dient de zorginstelling alle inkomsten te verantwoorden die niet ter dekking van het wettelijk budget en niet uit overige zorgprestaties worden verkregen.**

LASTEN

347 **Ter toelichting op de personeelslasten dient een overzicht te worden gegeven van de personeelsbezetting overeenkomstig de toegepaste segmentering van de resultatenrekening.**

GESEGMENTEERDE INFORMATIE

348 **Een zorginstelling die meerdere activiteiten ontplooit dient de resultatenrekening te segmenteren naar bedrijfssegmenten.** Ten aanzien van de segmentering van de resultatenrekening zijn de voorschriften van artikel 2:380 BW en hoofdstuk 350 Gesegmenteerde informatie van overeenkomstige toepassing. Segmentatie van de balans kan achterwege blijven, met uitzondering van de reserve aanvaardbare kosten.

349 **Voor de bepaling van de bedrijfssegmenten dient aansluiting te worden gezocht bij het bedrijfsproces, zoals de te onderscheiden zorgactiviteiten en overige activiteiten van de zorginstelling.** De indeling in bedrijfssegmenten komt niet noodzakelijkerwijs overeen met de toelatingen of erkenningen van de zorginstelling.

350 **In de toelichting bij de resultatenrekening dient een resultatenrekening conform model B van bijlage 1 te worden opgenomen van ieder van de bedrijfssegmenten van de zorginstelling. Hierbij dient een cijfermatige aansluiting te worden opgenomen van het resultaat volgens deze resultatenrekeningen met het totale resultaat van de rechtspersoon.**

In de jaarrekening dient duidelijk te worden toegelicht welke grondslagen gehanteerd zijn voor de indeling in bedrijfssegmenten. De zorginstelling houdt een bestendige gedragslijn aan ten aanzien van de grondslag voor de segmentering. Slechts wegens gegronde redenen kan de grondslag voor segmentering worden gewijzigd. De wijzigingen en de redenen dienen te worden toegelicht; de vergelijkende cijfers over voorafgaande boekjaren dienen te worden aangepast aan de nieuwe grondslag.

FINANCIËLE RELATIES MET BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

351 De zorginstelling doet in overeenstemming met artikel 2:383 BW opgave van het bedrag van de bezoldigingen met inbegrip van de pensioenlasten, leningen, voorschotten en garanties ten behoeve van bestuurders en toezichthouders van de rechtspersoon, haar dochtermaatschappijen en maatschappijen waarvan zij de gegevens consolideert. Opgegeven worden de nog openstaande bedragen, de rentevoet, de belangrijkste overige bepalingen, en de aflossingen gedurende het boekjaar.

KASSTROOMOVERZICHT

352 **In de jaarrekening dient naast de balans en de resultatenrekening een kasstroomoverzicht te worden opgenomen. Het kasstroomoverzicht dient te worden ingericht overeenkomstig model F van bijlage 1.**

Op het kasstroomoverzicht is hoofdstuk 360 Kasstroomoverzicht van overeenkomstige toepassing.

655.4 Bijzondere onderwerpen

ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN

401 Ten aanzien van de academische ziekenhuizen bestaat een aantal afwijkende onderwerpen, die in deze paragraaf toegelicht worden.

402 Academische ziekenhuizen dienen naast de in alinea 303 genoemde mutatieoverzichten voor immateriële en materiële vaste activa tevens een mutatieoverzicht op te nemen voor instandhoudingsinvesteringen die vallen onder het DHAZ-kader (Decentralisatie Huisvesting Academische Ziekenhuizen) overeenkomstig het in bijlage 2 opgenomen model.

403 Voor de component Rijksbijdragen voor kapitaalslasten in de bekostiging dient een apart egalisatiefonds op de balans opgenomen te worden waarvan de aard, omvang en aanwending wordt toegelicht.

404 In de toelichting bij de jaarrekening dient een overzicht te worden opgenomen van de door academische ziekenhuizen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) verkregen rijksbijdragen inzake de werkplaatsfunctie die het ziekenhuis heeft voor de betrokken medische faculteit van de Universiteit en de daaraan gerelateerde bestedingen.

405 De verdeling van de rijksbijdrage van het Ministerie van OCW, bedoeld voor de kosten van de werkplaatsfunctie, vindt plaats volgens een rijksbijdrageverdeelmiddel. Een aantal bekostigingsparameters is variabel en heeft betrekking op het wetenschappelijk medisch onderwijs en onderzoek.

De bekostigingsparameters, die van belang zijn voor de toekenning van de rijksbijdrage over het verslagjaar, dienen te worden opgenomen onder de Overige gegevens.

VERWERKING VAN FUSIES EN OVERNAMES

406 Voor de verwerking van fusies tussen zorginstellingen dient hoofdstuk 216 Fusies en overnames te worden toegepast.

JOINT VENTURES

407 Joint ventures dienen te worden verwerkt in overeenstemming met hoofdstuk 215 Joint ventures.

408 Indien sprake is van joint ventures dient de zorginstelling informatie te verschaffen zoals voorgeschreven in hoofdstuk 330 Verbonden Partijen. Aanvullend op deze vereisten dient de zorginstelling de volgende geaggregeerde informatie van de joint ventures op te nemen in de jaarrekening: de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht en vervolgens per joint venture de namen en adressen van de andere deelnemers in de joint venture, de activiteiten van de joint venture, de bestuurlijke verhoudingen en de samenstelling van het bestuur en toezichthoudend orgaan.

OPENBAARMAKING FINANCIËLE GEGEVENS

409 Op grond van artikel 9 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi dienen zorginstellingen hun jaarverslaggeving openbaar te maken door deponering in schriftelijke en elektronische vorm bij het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg voor 1 juni van het jaar volgend op het verslagjaar.

Bij andere vormen van openbaarmaking van aan de jaarrekening ontleende financiële gegevens dient verwezen te worden naar het jaarverslag dat ingevolge de wettelijke bepalingen is gepubliceerd bij het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg.

OVERIGE GEGEVENS

410 **De voorschriften in hoofdstuk 410 Overige gegevens dienen overeenkomstig te worden toegepast.**

411 De opgave van de verwerking van het batig of nadelig saldo, of, zolang deze niet vaststaat, het voorstel daartoe, wordt vermeld onder de overige gegevens dan wel in een afzonderlijk overzicht onder de resultatenrekening.

Een zorginstelling die meerdere activiteiten ontplooit dient de resultatenbestemming te segmenteren naar bedrijfssegmenten.

Bijlage 1 Modellen voor de balans, resultatenrekening en toelichting

(ongewijzigd)

Bijlage 2 Modellen mutatieoverzichten immateriële vaste activa, materiële vaste activa alsmede projecten in uitvoering en mutaties in het boekjaar

(ongewijzigd)